

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quomodo filij sunt patris, & è contrario?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83011)

Voluntas agit cum Spiritu Dei.

transfudit. Quae ut vincantur atq; in nihilum deducantur, non efficit, nisi gratia saluatoris, qui opus suum opere suo reparat. Sic enim dicit Iohannes Apostolus: In hac apparuit filius Dei, ut soluat opera Diaboli, & sic rumpit vincula captivi, sic vestit nuditatem spoliati, sic sanat vulnera sauciati, ut quod in ipso agit, etiam per ipsum geratur. Cui utiq; contra hostem suum non expedit, sine protectore conflagere. &c. Nec quia Spiritu Dei agitur, ideo se putet liberum arbitrium non habere: quod ne tunc quidem perdidit, quando diabolo voluntate se dedit, a quo iudicium voluntatis deprauatum est non ablatum.

Christus oravit pro nobis orant & sancti.

§. 4. Aliam etiam habet, sed retusam, & fractam relumit idem Brunsfeldius. Christus pro nobis orat, non igitur sancti. Retorsit iam olim Apostolus hoc imbellem: Ecclesiae enim pro se preces expetit. Quin pro captivo Petro Ecclesia orabat, nec tum quisquam erat, qui moneret, Christum orasse pro Petro, nouas preces in Christi preces esse contumeliosas. Orabant illi Christum, & orationem lacrymasq; iungebant, ut pastorem Dominus liberare dignaretur: oravit Christus pro nobis, ut etiam pro inuicem, imo etiam pro persequentibus, & calumniantibus oremus. Nostras orationes suis iungi. & in vnu quasi colligari voluit, & virtute suarum orationum exaudiri. Non iam hac de controuerfia disputo. Hoc tantum dico Christi oratione non modo sanctorum pro alijs preces non prohiberi, sed formari, cum Dominum in illis imitentur. Brunsfeldio oppono Concilium Chalcedon. act. 11. Flauiano aeterna memoria. Ecce vltio, ecce veritas. Flavianus post mortem viuit, martyr pro nobis orat.

VERSVS IO.

Et mea omnia, tua sunt, & tua mea sunt: & clarificatus sum in eis.

QVAESTIO I.

Quomodo filij sunt patris, & e contrario?

Christus quomodo accepit.

§. 1. Rogaturum se promiserat, accepisse se a patre professus erat, subortiri hinc cogitatio poterat; filium esse patre minorem: ideoque nec Deum. Eam suspitionem remouet, & omnia patris esse sua, omnia sua esse patris contestatur, non modo Apostolos, mundum, Angelos, sed diuinitatem, substantiam, naturam, sapientiam, omni scientiam, omnipotentiam. Ac proinde qui patris sint etiam filij esse, nec se aliter accepisse, quam aeterna generatione, qua Deus est; vel libera donatione, qua homo. Athanasius oratione 4. contra Arianos. p. 254. & Synodis arimini, & Seleucia habitis. p. 711. & de sanctissima Deipara. Na omnia intelligit, excepto solo, quod filius non sit pater, nec pater sit filius. Coetera omnia ait communia oien to heds. Nulla autem creatura, quantumcunque gloriola dicere potest. Omnia Dei mea sunt, quamuis hoc recte dicat, omnia mea Dei sunt, & ego quoque quicquid sum Dei sum. & dial. 2. de Trinit. probat non esse απογενετον patrem ad filium, hoc est, incomparabilem, cum filius dicat: Omnia tua mea sunt, Et dialogo contra Maecdonianos probat; non hoc de solis Apostolis intelligi, sic enim illi interpretabantur, omnes Apostoli tui, mei sunt, & omnes mei sunt tui: Instat Athanasius. οἰδα καὶ γὰρ ὅτι ἐξ τῶν μαθητῶν διαλαλῶν εἶπεν ταῦτα. ἀλλὰ συνήθε τοῖς μαθηταῖς λέγοντα. ὅτι ἐπὶ εὐαγγ. οἱ ἐμοὶ σὺ εἶσιν. ἀλλὰ, πέντε ἔμασθ' ἐστὶ καὶ τὰ σὺ ἐμὰ. Noui & ego quod de discipulis loquens illa dixerit. Sed discipulis coniunxit omnia. Non amplius dicens: Mei sum tui, sed omnia tua sunt mea & mea tua. Eadē in disputatione Laodicena contra Arium repetit, & instantius vrget.

Spiritus sanctus a filio.

§. 2. Si omnia itaque patris sunt filij, necessario consequitur Spiritum sanctum esse etiam a filio. Na si a solo patre procedit, pater solus spirator est, ac productor Spiritus sancti; hoc ergo cum patre commu-

ne filio non est. Non ergo omnia patris sunt filij, imo cum ratione spirationis filio pater non opponatur, necessario in ea vnum sunt, & idem. Ita Augustinus argumentatur l. 5. c. 14. de Trinitate. Et orthodoxi in Concilio Florentino.

VERSVS II.

Etiam non sum in mundo, & hi in mundo sunt, & ego ad te venio. Pater sancte, serua eos in nomine tuo, quos dedisti mihi: ut sint vnum, sicut & nos.

QVAESTIO I.

An non iam sit mundo?

§. 1. Amoralis quodam loquendi modo aberat, iam enim post aliquot horas abiturus erat, ut solent qui iam in prociectu sunt inter absentes, & qui in extremis, inter mortuos semet numerare. Hinc argumentum sumit Apostolos commendandi Deo Patri. Iam non sum, abeo enim, in itinere sum, & vale dixi. Illi medijs in periculis haerent, defendendi sunt igitur, ut intelligant, meo discessu nihil detimenti se facere. Sanctum patrem appellat, ut magno se affectu orare ostendat. Quorundam incepta, & si consequentiam spectes, impia est interpretatio. Non sum in mundo hoc est, mundana non sapio, quasi vero ante mundana saperet, qui Deus, nihil nisi diuinum etiam in humana natura cogitauit.

§. 2. Bullingerus sacramentariae haeresi prodelle putauit, quod dixit: se non esse in mundo. Atque in eos grauiter inuehitur, qui alio quodam modo inuisibiliter in mundo esse profitetur. Nullo tamen argumento, sed sola negatione pugnat. Quasi non possit & adesse suis, & ab illis non videri, qui ostio clauso ingressus est, conclauae, qui per medium hostium ibat, nec videbatur. Non esse in mundo, est, non hominum morte viuere, corpore mortali, cibo, potu, somno, coeteraque corporis cura egere. Nam alioqui & corpus etiam post mortem in sepulchro manisset, & post resurrectionem dies quadraginta discipulos instuendo totus in terra mansisset; non tamen erat hoc esse in mundo non enim nisi per interualla, & ad exiguum tempus cum illis agebat, eodem modo nunc quoque in mundo non est, ut more humano nobiscum videretur, sed modo prorsus admirabili in sacramento, quo nobis sese in cibum & potum donauit.

Sic inuisibiliter nobiscum omnes liturgiae docent. Liturgia S. Basilij. Et Epiphanius in Ancorato Alij; qui praesentiam Christi inuisibilem agnouerunt. Sed alibi, & suo loco de ea controuerfia disputauit.

Basilijus quidem cum Angelis adesse dicit: οὐρανὸν τῶ πάλαι σαρε βροτεία, καὶ οὐτὰ μετὰ φέβου, καὶ τὸ εὐαγγ. ὁ βασιλεὺς τῶν βαλεόντων ποσεχετε σφραγισθῆναι τοῖς πιστοῖς. Sicut omnis caro humana, & stet cum timore & tremore progreditur enim rex regum ut immoletur fidelibus. Singulatim Patriarcha Constantinopolitanus, Germanus metropolitanus conuertit ait panem & vinum in corpus & sanguinem. De Caluinianis re de Magnes auctor antiquus. οὐκ ἐστὶ ἐν αἰσθητοῖς τῶ σῶματ' & καὶ τὸ αἷματ' & ὅπερ πινεσ ἐπάλωδθησεν, πεπρωαῖοι τὸν νοῦν, μὰλλον δε σῶμα, καὶ αἷμα Non est Eucharistia figura corporis & sanguinis, ut aliqui mentis expertes cocinunt, sed potius corpus & sanguis. Illi fuisse videntur reliquiae Caphernaizatam. Idem monuit Anastasius contra Caianitas, καὶ γένοντο ἡμᾶς ἐπαρῆν ἀντίπερ τὸ σῶματ' & χεῖρ' τῶν ἀγρίων κοινωνίασ, ἢ ψυλὸν ἀρπῶν, ἀπ' ἀληθῆσ σῶμα, καὶ αἷμα τὸ κατ'

In mundo esse est mare hominum viuere.

ADAMI CONZEN
112
+ Euangelium
Cvi
14